

อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาถึงผลการวิจัยในการให้เด็กสอนกันเองนี้ ได้แบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ คือ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลจากการอภิปรายกลุ่มของนักเรียนทั้งผู้สอน และผู้เรียน และผลจากการสังเกตของผู้วิจัยเอง

๑. ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล จากการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ ๓ ได้ผลสอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่ว่า "นักเรียนที่ได้รับการสอนจากเพื่อน (กลุ่มทดลอง) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ แตกต่างจากนักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนจากเพื่อน (กลุ่มควบคุม) อย่างมีนัยสำคัญ" ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของเทเลอร์ (Taylor , 1969)^๑ คดอสเตอร์แมน (Klosterman , 1970)^๒ และเซฟเวอร์และนีน (Shaver and Nuhn , 1971)^๓ ซึ่งได้ทำการวิจัยและศึกษาเรื่องผลจากการให้เด็กสอนกันเองไว้ โดยเทเลอร์ ศึกษาผลจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากการสอนตามโปรแกรมโดยคิดงแล้ว และพบว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนจากเพื่อนยิ่งมาก

^๑ Ronald G. Taylor, "Tutorial and Academic Success," p. 195.

^๒ Allen, et al., "Research on Children Tutoring Children," p. 373.

^๓ James P. Shaver and Dee Nuhn, "The Effectiveness of Testing Underachievers in Reading and Writing," p. 107.

เท่าใด จะยังได้รับประโยชน์ต่อการศึกษามากเท่านั้น สำหรับคลอสเตอร์แมนพบว่า นักเรียนในเกรด ๔ ของวิทยาลัยเมื่อได้รับการสอนจากเพื่อน ในระยะหนึ่งแล้ว ทำให้ผลทางการศึกษา (ทางการอ่าน) ของเขาดีกว่า นักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนจากเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญ และเซฟเวอร์และนิน พบว่าการให้นักเรียนสอนกันเองมีประสิทธิภาพในการเพิ่มคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง ในการทำแบบทดสอบเกี่ยวกับการอ่านและเขียน

ข้อที่น่าสังเกตจากการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ ๒ นั้นพบว่า ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่าส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมในการทดสอบครั้งหลัง ทั้ง ๆ ที่ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ยในการทดสอบครั้งแรก ของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม มีค่าใกล้เคียงกันมาก ที่เป็นดังนี้อาจจะเป็นเพราะว่า นักเรียนบางคนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนจากเพื่อนนั้นเกิดการเรียนรู้ได้มาก อาจจะเนื่องมาจากได้เพื่อนนักเรียนผู้สอนดี ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มาก ก่อให้เกิดความสนใจ และทำให้ผลการเรียนมีพัฒนาการที่สูงขึ้นกว่าเดิมมาก ส่วนนักเรียนในกลุ่มทดลองบางคน อาจจะไม่ตั้งใจเรียน หรือได้เพื่อนที่สอน ถ่ายทอดความรู้ไม่ค่อยดี ทำให้ไม่เกิดความสนใจที่จะเรียนมากนัก แม้ว่าจะมีผลพัฒนาในทางการเรียนเพิ่มขึ้น แต่ก็เป็นไปได้ในอัตราส่วนที่น้อยกว่า จึงทำให้เกิดผลต่อส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองแตกต่างกันไปมาก ในขณะที่นักเรียนในกลุ่มควบคุมนั้นได้รับการสอนจาก ครูประจำวิชาเพียงคนเดียว นักเรียนจึงได้รับความรู้ในลักษณะเดียวกัน และพอ ๆ กัน จึงทำให้มีผลต่อพัฒนาการ ในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจากการสอบครั้งแรก และเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่พอ ๆ กัน

๒. ผลที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มของนักเรียนผู้สอนและนักเรียนผู้เรียน

ในขณะที่มีการให้นักเรียนสอนกันเอง ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบตามโครงการนั้น (๑๔ พ.ย ๒๕๒๑ - ๒๖ ก.พ ๒๕๒๒) ผู้วิจัยได้จัดให้มีการอภิปรายกลุ่มขึ้น รวม ๕ ครั้ง คือ อภิปรายกันเองระหว่างนักเรียนผู้สอน จำนวน ๒ ครั้ง ระหว่างนักเรียนผู้รับการสอน ๒ ครั้ง และระหว่างนักเรียนผู้สอนกับนักเรียนผู้รับการสอนอีก ๑ ครั้ง เนื้อหาที่ใช้ในการอภิปรายนั้น ประกอบด้วย การประเมินผลจากการสอนและการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ปัญหาต่าง ๆ

ในขณะที่สอนและในขณะที่เรียน ตลอดจนการร่วมกันคิดหาทางแก้ไข ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้ คือ

๒.๑ เกี่ยวกับนักเรียนผู้สอน

๒.๑.๑ จากการอภิปรายกันครั้งแรกระหว่างนักเรียนผู้ทำหน้าที่สอน นักเรียนส่วนใหญ่ยอมรับว่าตนเองไม่ค่อยมั่นใจในตัวเองว่าจะสามารถถ่ายทอดความรู้ที่ตนมีอยู่ให้กับเพื่อนคนอื่น ๆ ได้ เพราะไม่เคยมีประสบการณ์ในด้านการสอนมาก่อน นอกจากนี้ยังเกรงว่าเพื่อนคนอื่น ๆ จะไม่ยอมเชื่อถือมีความรู้ของตน แต่เมื่อมาถึงการอภิปรายครั้งหลังในหมู่นักเรียนผู้สอนด้วยกัน ยอมรับว่าสิ่งที่ตนเคยวิตกแต่เดิมนั้นหายไป คือเพื่อน ๆ ต่างก็ยอมรับตนอย่างดี ยินดีปฏิบัติตามที่นักเรียนผู้สอนเหล่านี้แนะนำและมอบหมายให้ทำ นอกจากนี้ นักเรียนผู้สอนเหล่านี้ยอมรับอีกว่า ในระยะแรก ๆ ที่มีโอกาสให้ความรู้แก่เพื่อนนี้ ตนไม่ทราบว่าจะเริ่มตน และสอนอะไรดี แต่เมื่อผ่านไประยะหนึ่ง ปัญหาดังกล่าวก็ลดน้อยลง

๒.๑.๒ นักเรียนกลุ่มผู้ทำหน้าที่สอนยอมรับว่าได้รับความรู้ในวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น ทำให้รู้สึกดีขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะต้องพยายามหาความรู้เพื่ออธิบายตอบคำถามของเพื่อน ในกลุ่มที่ตนรับผิดชอบอยู่ ในข้อนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อเลนและเฟลด์แมน (Allen and Feldman, 1973)^๑ ที่ว่า นักเรียนผู้ทำหน้าที่สอน จะมีโอกาสได้ใช้วิธีการเรียนที่มีประโยชน์วิธีหนึ่งในการช่วยเพิ่มพูนความรู้ในทางวิชาการ หากแต่แตกต่างกันแต่เพียงว่าการศึกษาของอเลนและเฟลด์แมนนั้น ได้ศึกษากับนักเรียนที่เรียนซ้ำ ซึ่งมาทำหน้าที่สอนนักเรียนที่เรียนซ้ำในระดับต่ำกว่าตน

^๑Vermon L. Allen and Robert S. Feldman, "Learning Through Tutoring," p. 4.

๒.๑.๓ นักเรียนในกลุ่มผู้สอนรู้สึกว่าคุณต้องรับผิดชอบ ต้องเตรียมตัวอยู่เสมอ เพราะต้องมีหน้าที่คอยช่วยเหลือผู้อื่นในด้านความรู้ทางวิชาภาษาอังกฤษ ทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะเรียน และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในค่านิยมต่อโรงเรียนและครู ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการศึกษาของ อเลนและเฟลแมน^๑ ที่ว่า จากการที่นักเรียนต้องรับหน้าที่ช่วยเหลือผู้อื่นในทางวิชาการ ทำให้นักเรียนเหล่านี้เกิดแรงจูงใจที่จะเรียนและรู้ใฝ่หาที่สุด เพื่อจะได้นำไปช่วยเหลือผู้อื่น และส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติต่อวิชาที่เรียนและต่อครูผู้สอนไปในทางที่ดีขึ้น

๒.๑.๔ นักเรียนในกลุ่มผู้สอนมีปัญหาในเรื่องวิธีสอน คือสอนไปแล้ว เมื่อกลับมาทบทวน ปรากฏว่าเพื่อนที่เรียนอยู่นั้น เรียนไม่รู้เรื่อง หรือทำงานต่างๆ ที่ได้มอบหมายไปไม่ได้ ทำให้รู้สึกหมกมุ่นใจที่จะสอน สำหรับปัญหาข้อนี้ จากการอภิปรายกลุ่มนักเรียนผู้สอนในครั้งหลังเสนอทางแก้ไขโดยการให้มีการปรึกษาร่วมกันระหว่าง นักเรียนผู้สอนเพื่อช่วยกันวางแผนการสอน และให้มีการสลับกันสอนเป็นกลุ่ม ๆ ตามเนื้อเรื่องที่เตรียมมา เพื่อแก้ปัญหาการเบื่อหน่ายของเพื่อนที่เรียน

๒.๒ เกี่ยวกับนักเรียนผู้เรียน

สำหรับการอภิปรายกันถึงเรื่องวิธีการสอนกันเอง ในแง่ของผลที่เกิดแก่นักเรียนผู้เรียน โดยกลุ่มของนักเรียนผู้เรียนเอง มีดังนี้ คือ

๒.๒.๑ นักเรียนผู้เรียนยอมรับว่า ได้รับประโยชน์ในด้านความรู้และความเข้าใจในวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจริง ซึ่งในข้อนี้แม้จะเป็นการพูดถึงผลการเรียนจากความรู้ลึกของตัวผู้เรียนเองก็ตาม แต่ก็สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทำวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนสอดคล้องกับ ผลจากการศึกษาของเทเลอร์ ทอดสเตอร์แมน และเซฟเวอร์และนั่นถึงที่กล่าวมาแล้วว่า ช่วยเพิ่มพูนความรู้ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริง

^๑ Ibid. p. 1.

๒.๒.๒ นักเรียนผู้เรียนยอมรับว่าตนเกิดความรู้สึก อบอุนใจที่เห็นว่ามีเพื่อน ๆ และอาจารย์ประจำวิชา คอยเอาใจใส่เป็นพิเศษ ทำให้เกิดกำลังใจที่จะทำความเข้าใจกับ วิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น และช่วยให้มีทัศนคติต่อวิชาที่เรียน ต่อเพื่อนและอาจารย์ผู้สอน เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งผลในข้อนี้ตรงกับผลจากการศึกษาของ เคลเลอร์ (Keller, 1968)^๑ ที่ว่า การให้เด็กสอนกันเองนั้นนอกจากจะมีประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านการ ศึกษาแล้ว ยังช่วยเปลี่ยนแปลงทัศนคติในทางบวกต่อวิชาที่เรียน และการทดสอบ ของนักเรียนเองอีกด้วย

๒.๒.๓ ในบางโอกาสนักเรียนผู้เรียนบางกลุ่ม บอกว่าตนรู้สึกผิดหวังเหมือน กัน เนื่องจากนักเรียนผู้สอนไม่ค่อยจะตั้งใจสอน หรือบางครั้งก็เร่งเวลาที่จะให้จบ บทเรียนเร็ว ๆ ทำให้รู้สึกเหมือนกับว่า นักเรียนผู้สอนไม่ค่อยเต็มใจจะช่วยเหลือตนจริง แต่เมื่อได้เข้ากลุ่มเรียนและสอนกันนานเข้า เห็นว่าแท้ที่จริงแล้วเพื่อนให้ความช่วยเหลือ **และมีความตั้งใจที่แท้จริง** ก็เกิดความเข้าใจและเห็นใจซึ่งกันและกัน

๒.๒.๔ กลุ่มที่มีนักเรียนผู้สอนและนักเรียนผู้เรียนภายในกลุ่มบางคน เป็นเพศ ตรงกันข้าม สามารถเรียนได้พอดี แต่ก็ยังมีบางคนที่มีปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่มี ผู้สอนเป็นเพศหญิง และมีผู้เรียนภายในกลุ่มบางคนเป็นเพศชาย จะมีปัญหาในลักษณะที่ ผู้เรียนขาดความเชื่อมั่นในตัวผู้สอน แต่สำหรับในกลุ่มที่มีผู้สอนเป็นเพศชาย และมีผู้เรียน ภายในกลุ่มเป็นเพศหญิง ไม่มีปัญหาดังกล่าว ซึ่งจากการศึกษาวิจัยพบว่า การจับกลุ่มสอน โดยคำนึงถึงเพศเดียวกัน ไม่มีความสำคัญต่อผลของการเรียนรู้ แต่มีอิทธิพลต่อทัศนคติ ที่มีต่อเพื่อนในวัยเดียวกัน เช่น จากการค้นพบของฟอสเตอร์ (Foster, 1972)^๒

^๑ Fred S. Keller, "Good - Bye , Teacher," p. 89.

^๒ Vermon L. Allen, "Research on Children Tutoring Children," p. 373.

พบว่านักเรียนผู้สอนที่ชอบสอนเพื่อนในเพศเดียวกัน ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ถ้าสอนเพื่อนในกลุ่มที่มีทั้งสองเพศรวมกัน อาจจะมีอิทธิพลต่อการประเมินผลของประสบการณ์ในการสอนของนักเรียนผู้สอน และจะเกี่ยวโยงไปถึงการประเมินเด็กอื่น ๆ โดยทั่วไปด้วย แต่จากหลักฐานทางประการได้เสนอแนะไว้ว่า การสอนโดยให้เด็กสอนกันเอง ด้วยการให้เพศตรงกันข้าม อาจจะไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการรู้สึกชอบหรือมีทัศนคติที่ดี ต่อเพื่อนที่เป็นเพศตรงกันข้าม ทั้งนี้จากการศึกษาของแฮสเกต (Haskett, 1971) ได้อธิบายไว้ว่า หลังจากช่วงเวลาหนึ่ง เมื่อมีการร่วมมือและปะทะสัมพันธ์กันในสภาพทางวิชาการ เช่นนี้ ความรู้สึกในทางบวกต่อเพื่อนที่เป็นเพศตรงกันข้ามจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จากการศึกษาวิจัยเป็นที่ปรากฏว่า วรรณคดีเชิงประจักษ์ยังมีอยู่น้อยมากที่จะนำมาใช้สนับสนุนข้อสมมติฐานที่ว่า การจับคู่สอนกับเพศเดียวกัน จะทำให้เกิดผลทางการเรียนรู้สูงกว่าการจับคู่กันสอนกับเพศตรงกันข้าม แต่ก็ยังไม่มีการศึกษาที่จะสนับสนุนในประเด็นที่ว่า การจับคู่กันสอนโดยใช้ทั้งเพศหญิงและเพศชายในกลุ่มเดียวกัน จะให้ผลทางการเรียนรู้ดีกว่าการจับคู่กันสอนโดยใช้เพศเดียวกัน ผลสรุปเหล่านี้มีพื้นฐานเบื้องต้น มาจากการเก็บข้อมูลทางด้านการศึกษาเท่านั้นโดยไม่ได้ใช้องค์ประกอบทางสภาพอารมณ์ที่ได้รับจากการปะทะสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้การสอนภายในกลุ่ม

๑ Ibid., p. 373.

๓. ผลจากการสังเกตของผู้วิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ติดตามการเรียนการสอนของนักเรียนในกลุ่มทดลอง มาโดยตลอด สิ่งที่ผู้วิจัยสังเกตเห็น พอจะสรุปได้ดังนี้

๓.๑ กลุ่มใดที่มีนักเรียนผู้สอนมีความกระตือรือร้น ตั้งใจในการสอนดี มีความรับผิดชอบสูง นักเรียนผู้เรียนที่อยู่ในกลุ่มนั้น จะมีความกระตือรือร้นและตั้งใจเรียนดี จะเห็นได้จากเวลาเรียนของนักเรียนเหล่านี้มาครบ ๑๐๐ % เป็นส่วนใหญ่ และกิจกรรมในขณะที่มีการเรียนการสอนก็เป็นไปด้วยความตั้งใจดี

๓.๒ นักเรียนผู้สอนบางคนต้องการความเอาใจใส่ และความสนใจจากครูผู้สอนอย่างใกล้ชิด แต่บางคนไม่จำเป็น

๓.๓ การจับกลุ่มเรียนและสอนกันเองนี้ สามารถสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นภายในกลุ่มได้ดี ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเมื่อแรกเริ่มแม้งกลุ่มนั้น นักเรียนผู้เรียนไม่สามารถจะเลือกเรียนกับเพื่อนที่ตนสนิทใจทั้งหมด บางคนจำเป็นต้องเรียนกับเพื่อนที่ตนรู้จักแต่ยังไม่ถือว่าเป็นสนิท ซึ่งทำให้เห็นว่า เมื่อแรกเริ่มมีการเรียนการสอนกันในระยะแรก ๆ นั้น มีบรรยากาศที่ไม่ค่อยจะเป็นกันเองมากนัก แต่เมื่อผ่านไปสักระยะหนึ่ง สิ่งเหล่านี้ก็เปลี่ยนไป สามารถเรียนและสอนกันได้อย่างคุ้นเคย กล่าวพูดคำถามต่อกันและกัน จากข้อสังเกตนี้ตรงกับ การศึกษาของสิवासลิ (Sivasailam, 1973)^๑ ที่พบว่า ผลที่เกิดขึ้นต่างบวก ต่อนักเรียนที่สอนกันเองนี้ เกิดขึ้นอย่างแน่ชัด ทั้งนี้เนื่องจากเขาได้รับความสนใจเป็นพิเศษจากนักเรียนผู้สอน นักเรียนทั้งสองฝ่ายจะรู้สึกเป็นอิสระในการซักถามและสำรวจปัญหาต่าง ๆ ทางการเรียนเนื่องจากความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างนักเรียนทั้งสองฝ่าย

^๑

Sivasailam Thiagarajan, "Madras System Revised : A New Structure for Peer Tutoring, " p. 10.